

nogensinde har været saaledes fundet, at man har sagt, at det gjorde egentlig ikke Noget, hvad man i de forskjellige Landsdele eller paa et eller andet Punkt havde gjort for Almenvellets Fremme, at man ganske kunde se bort derfra, men at det kun gjaldt om, at Staten straffe sine lange Fingre og gjorde sig en Fordel. Nei, et saadant Raisonnement vil ikke komme frem, det er jeg overbevist om. Nei, det, man under saadanne Forhold maatte komme til, var derefter at komme til at votere, hvormeget man egentlig burde byde de Vedkommende, som havde etableret et for Staten, i den almene Interesse og for de paagældende Egne saa umaadeligt vigtigt og værdifuldt Kommunikationsmiddel. Jeg skal ikke komme nærmere ind paa, om det skulde blive 50 pSt. inklusive de Befostninger, der vare gaaede med til Udlæget, eller om det skulde blive 50 pSt. foruden disse. Men dernæst har man dog en Trøst, hvad enten man ser saa eller saa paa Sagen, og det er, at Statskassen jo egentlig heller ikke pleier at være saa grådigt, at den som Kreditor pleier at være saa umaadelig fordringsfuld. Enten jeg ser hen til de meget store Midler, der ligge i Reservecapitalen eller paa anden Maade bevares, hvor Staten maa nøies med 3—4 pSt., eller jeg ser hen til Domænerne, hvor den maa nøies med 1 pSt., forsaavidt de give Noget, er det altid en Trøst, naar man veed, at den er en Kreditor, som egentlig er vant til at nøies med Lidt, og at denne Kreditor bliver, enten dette Forslag bliver til Lov eller ikke. Med disse saa Ord skal jeg tillade mig at anbefale det foreliggende Forslag til velvillig Drøftelse her i Thinget og i det Udvalg, som mulig maatte blive nedfat.

N. P. Jensen: Det ærede Medlem karakteriserede hele sin Tale som indeholdende kun saa Ord, men i disse saa Ord havde han dog, synes det mig, mange Ord til mig; ligeoverfor dem skal jeg indskrænke mig til den meget korte Bemærkning, at jeg ganske rolig overlader til ærede Medlemmer at dømme om, hvem der har støttet den foreliggende Sag bedst, jeg eller han.

Berg: Maa jeg bede om Ordet.

Formanden (Krabbe): Det ærede Medlem for Veile Amts 2den Valgkreds har bedet om Ordet for tredje Gang. Hvis Ingen har Noget derimod (Opfordring), vil jeg give det ærede Medlem Ordet.

Berg: Jeg takker Thinget, fordi det har givet mig Leilighed til at udtale min Paakjendelse til de ærede Talere, der have taget saa velvilligt Hensyn til mine Udtalelser i forrige Møde. Det er langt større Værdi, end jeg fortjener. Jeg er kommen til at tvivle om, at Sagen engang er saa god, som jeg selv troede, den kunde være,

betragtet fra en vis Side, efterat jeg har set, at mine Indvendinger mod den have ført saa mange ærede Medlemmer i Marfen. Jeg vil først rette et Par personlige Bemærkninger til det ærede Medlem for Kjøbenhavns 5te Valgkreds (Bille). Jeg skal ikke komme ind paa Ordet „ærlig“, thi det er jo ikke forstaaet saaledes, som det kunde mistydes til; det ærede Medlem mente formentlig med dette Ord blot det Samme som med det næste Ord „aaben“. Hvad nu angaar mit Forhold til denne Sag i 1878, skal jeg henvise til de Udtalelser, der da faldt imellem det ærede Medlem og mig angaaende Sagen. Jeg var aaben nok til at sige, baade hvorledes jeg ønskede Sagen forhandlet, og hvorfor jeg ikke vilde forstyre et ledende Flertal i at behandle Sagen paa den Maade, det ønskede. Dermed maa man være tilfredsstillet i denne Henseende. Da hvad angaar mit Forslag til en Dagsorden i Lørdags, da sagde jeg, at jeg havde givet Forslaget den Form, det havde, fordi jeg mente at kunne samle flere om denne Form end ved at foreslaa en pure Negtelse. Jeg synes, at det er saa aabent som muligt. Jeg tilspøede desuden, at jeg helst vilde stemme for den pure Negtelse, men at det kunde komme bagefter. Dette er min Stilling nu; jeg stemmer nu for at negte Sagens Overgang til 2den Behandling, og det stemmer bedst med min hele Stilling til denne Sag. Dermed vil jeg ikke have sagt, at der ikke engang i Liden kan komme Forhold tilstede, under hvilke det vilde være betimeligt at optage denne Sag til Drøftelse, maasse paa andre Vilkaar. Det vil jeg ikke affjære mig fra. Jeg vil ikke som det ærede Medlem for Svendborg Amts 5te Valgkreds (Høgsbro) sige, at jeg vil forbeholde mig til enhver Tid at finde Sagen ubetimelig. Jeg vil tværtimod forbeholde mig til en senere Tid, naar Sagen skulde komme frem igjen, at overveie, om den ogsaa da maatte være ubetimelig. Jeg tror, at jeg saaledes baade før og nu har udtalt mig saa aabent, som Nogen kan udtale sig med Hensyn til sin personlige Stilling til en Sag.

Angaaende Spørgsmaalet om det private Initiativs Brug er der gjort nogle Indvendinger imod mig i Anledning af de Ytringer, jeg fremsatte derom. Navnlige har det ærede Medlem for Randers Amts 3die Valgkreds (S. Andersen) hentydet til private Forslag, hvori ogsaa jeg har haft Del. Jeg vil dog bede det ærede Medlem betænke, om almindelige organisatoriske Forslag paa Samsundsforholdenes almindelige Omraade angaaende Spørgsmaal, der meget ofte have været behandlede i det politiske Liv, kunne sammenlignes med private Forslag, der kræve mange Millioner udbetalte af Statskassen. Det er om den sidste Slags Forslag, jeg har sagt, at det private Initiativ skal, om ikke være udelukket, saa i alt Fald benyttes med den største Forsigtighed. Det tror jeg ogsaa, jeg i hele mit politiske Liv har